

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

Силабус навчальної дисципліни
«Основи медичних комунікацій»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра суспільних наук Одеса, вул. Ольгіївська, 13.
Викладач (-і)	К.політ.н., доцент Микола Кулачинський К.і.н., доцент Тетяна Подкупко-Дячкова К.і.н., доцент Олена Уварова
Контактна інформація	Довідки за телефонами: +38 (048) 723-33-55; +38 (048) 712-31-00 E-mail: kafedra_11@ukr.net Консультації: з 14.00 до 16.00 щочетверга, з 10.00 до 14.00 щосуботи

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - вивчення системних знань в області професійних медичних комунікацій.

Мета дисципліни: формування особливого бачення проблем хворої людини, а також дає можливість правильно обирати різноманітні варіанти діагностики та лікування, шляхи взаємовідносин між лікарем та пацієнтом, враховуючи властивості пацієнта у виборі комунікативних та лікувальних форм.

Завдання навчальної дисципліни: знати значення спілкування як людської потреби; знати зворотній зв'язок при спілкуванні; вирізняти емоційні стани особистості за невербальними виявами;

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен;

знати: класифікувати соціокультурні аспекти спілкування, спонукальну інформацію, констатуючу інформацію; трактувати поняття «емпатія», його значення при встановленні комунікації, механізми виникнення; аналізувати специфіку між особистісної комунікації, причини виникнення маніпуляції, шляхи виходу з конфліктної ситуації, трактувати механізми подолання маніпуляцій; методи аналітичного аналізу та застосування набутих знань.

вміти: пояснювати психологічні механізми вербальної комунікації; вирізняти причини утрудненого спілкування; розкрити роль і місце діяльності та спілкування у формуванні особистості; інтерпретувати значення спілкування в професійній діяльності лікаря;

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Семінарські заняття: словесні (бесіда); наочні (мультимедійні презентації, схеми, таблиці).

Самостійна робота: передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1.** Значення комунікації в діяльності лікаря.
- Тема 2.** Перцептивні механізми спілкування.
- Тема 3.** Вербальна та невербальна комунікація.
- Тема 4.** Міжособистісна комунікація.
- Тема 5.** Комунікативні навички візуальної психодіагностики.
- Тема 6.** Соціокультурні аспекти спілкування.
- Тема 7.** Стратегія й тактика спілкування.
- Тема 8.** Емпатія у комунікації.
- Тема 9.** Вирішення конфлікту у спілкуванні.
- Тема 10.** Комунікація взаємодії лікаря та пацієнта.
- Тема 11.** Спілкування як форма існування і виявлення людської сутності.
- Тема 12.** Категоріальний апарат спілкування.
- Тема 13.** Спілкування як потреба людини.
- Тема 14.** Характеристика комунікативної сторони спілкування.
- Тема 15.** Різновиди публічних виступів та їхня структура
- Тема 16.** Трансактний аналіз Е. Берна.
- Тема 17.** Психологічні основи впливу в процесі спілкування.
- Тема 18.** Психодіагностика рівня конфліктності.
- Тема 19.** Конфлікти у медичній сфері.
- Тема 20.** Етика медичного спілкування як прояв культури почуттів.
- Тема 21.** Психодіагностика комунікативної культури медика.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Бистрицький Є., С. Комунікація і культура в глобальному світі. Київ: «Дух і літера», 2020. 416 с.
2. Загороднова В. Ф. Основи міжкультурної комунікації : навч. посібник. Бердянськ : БДПУ, 2018. 314 с.
3. Карпенко В. Основи професійної комунікації. Київ: Нора-прінт, 2020. 227 с.

Додаткова:

1. Філіппова Н. М. Інформація - мова - знак: семіотика та комунікація [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. М. Філіппова; Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова. - Миколаїв : НУК, 2012. – 82 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

2. Шульга М. А. Політичний менеджмент навчальний посібник : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / М. А.Шульга, О. А. Зубчик – К. : Академвидав, Альма-матер, 2013. – 157с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/>
2. <https://info.odmu.edu.ua/>
3. <http://moz.gov.ua>
4. <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-14092021--1945-pro-zatverdzhennja-unifikovanogo-klinichnogo-protokolu-pervinnoi-medichnoi-dopomogi-integrovane-vedennja-hvorob-ditjachogo-viku>
5. Асоціація політичних консультантів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.piar.kiev.ua/>.
6. Український сайт про PR, маркетинг и рекламу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.prschik.kiev.ua>.
7. Український незалежний центр політичних досліджень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ucipr.org.ua>.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.